

KATOLIŠKI GLAS

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE: RIVA PIAZZUTTA, 18 34170 GORIZIA - TELEFONO 0481 - 533177 - DIRETTORE RESPONSABILE: MONS. MOČNIK FRANCESCO - REGISTR. TRIBUNALE DI GORIZIA N. 5 DEL 28 - 01 - 1949 - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE - GRUPPO 11/70% AUTORIZZAZIONE DIREZIONE PROVINCIALE P. T. DI GORIZIA	UREDNIŠTVO IN UPRAVA:	Riva Piazzutta, 18 - 34170 GORIZIA - GORICA Tel. 0481 - 533177 - Telefax 533177 Poštni t/rn 11234499
TASSA RISCOSSA	ITALY		Poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trieste - Trst - Tel. 040 - 414646	

Zakaj ne verouka? Ob 30-letnici smrti škofa Gregorija Rožmana

Jean Vanier, ustanovitelj gibanja Vera in luč za duševno prizadete otroke, je bil v Ljubljani in se pogovarjal z Marjano Mihelič. Njegov razgovor je objavljen v novembrski številki Ognjišča.

Med drugim je dejal: »Mladi šestdesetih let so upali in verjeli, da lahko spremeni svet. To je bil čas študentskih nemirov in številnih gibanj povsod po svetu, ko so se mladi zbirali in sanjali, da bodo ustvarili boljši svet. Mladi današnje dobe so veliko bolj prazni, brez upov. Po eni strani so ranljivi, ker jih vedno več izhaja iz razrvanih družin, kjer zaradi prezaposlenosti staršev ne doživljajo tistega družinskega vzdušja, ki ga tako potrebujejo. Ne čutijo se niti ljubljani niti potrjeni. Zaradi tega so mladi v svoji notranjosti mnogo bolj krhki. Po drugi strani pa gre svet svojo pot. Toda to ni več svet upanja iz prvih desetletij po vojni, ko so ljudje verjeli, da bodo vse dežele postale resnično svobodne in si bomo pravično delili vse dobrine sveta.« ... »Mladi se soočajo s svetom, v katerem vlada popolna zmeda. Spričo tega jim usiha pogum za socialno delovanje, čutijo nemoč pred silami, ki naj bi slepo vodile svet. V takem položaju se zapirajo v študij, drugi se skušajo raztresti z glasbo, zatekajo se k mamilom. Za vsako ceno iščejo možnost, da bi pozabili na vse, kar je na tem svetu slabega. Nimajo pa zaupanja, da bi lahko sami kaj storili, da se stanje izboljša.«

»Pomembno je, da mladi odkrijejo, da ima Cerkev resničen, življenjski pomen. Da Cerkev ni prostor za beg iz resničnega sveta, temveč je temeljna skupnost, prostor ljubezni, ki more oblikovati naše srce in našega duha tako, da smo sposobni zavzeti svoje mesto sredi sveta. Občestvo Cerkev nam hoče pomagati, da bi nam naša medsebojna ljubezen, naša skupnost, naše življenje po veri dalo moč, da najdemo svoj prostor na tem svetu. Mladi naj odkrijejo, da nam Cerkev mo-

re pomagati, da nemoč bežati pred seboj, pred ljudmi, pred odgovornostjo, temveč postanemo vir življenja in miru za druge. Cerkev nam pomaga odkriti, da ima naše življenje smisel, da ni treba iskati raznih nadomestkov.«

To in še marsikaj novega in zanimivega je povedal Jean Vanier.

Ko sem vse to prebral, sem se vprašal, kako je z našo mladino in zakaj je toliko naših mladih, ki na višjih šolah nočejo verouka. Saj more vendar verouk (kot šolski predmet) dati mladini tudi moralno osnovo za življenje, more jim pomagati najti smisel mladosti, more mladega človeka voditi k spoznanju, da je prav on temelj boljše bodočnosti. Verouk jim more pokazati, da imajo v Cerkvah možnost slediti Jezusu, zaživetiti njegove blage, kar njihovo srce napolni z globokim in trajnim veseljem. Evangelij jih more obožovati pred napadi sveta in jih usposobiti, da v moči Kristusove ljubezni svet spreminjajo.

Zakaj nekateri naši mladi vse to odklanjajo? Ali jim res ni mar, da bi kaj znali o Bogu, Kristusu, Cerkvi in o moralnih dolžnostih? Ali je samo lenoba ali pa udobnost, da lahko v času verouka gredo domov, kar je seveda nezakonito? Verouk je pač šolski predmet in spada v redno razvrstitev šolskih ur (ne v prve ali samo zadnje ure) in zasluži, kakor vsi predmeti, da ga ostali profesorji podprejo in se tudi zanj zanimajo. Ali je važnejše, kdo je bil Julij Cezar in kaj je naredil, ali kdo je bil Kristus in kaj je naredil? Kdo naj uči naše mlade poštenosti, zavzetosti, dobrote itd., če ne prav veroučitelj? Drugi profesorji nimajo tega v programu.

Ob koncu si dovoljujem še eno vprašanje. Trenutno ni aktualno, a bo kaj kmalu. Mladi, ki ne obiskujejo verouka, ali bodo lahko šli k prvemu svetovnemu obhajilu in k birmi?

Pomislimo že danes, da ne bo prepoznal
LOJZE ŠKERL

V četrtek, 16. novembra, poteče 30 let, kar je zapustil v Clevelandu našo solzno dolino ljubljanski škof Gregorij Rožman. Leta 1956 pozimi se je pojavil rak na črevesju, ki je dobra tri leta kasneje škofa prisilil, da se je 11. novembra v bolnišnici sv. Aleša v Clevelandu podvrjel operaciji mehurja, kjer so zdravniki ugotovili novotvorbo. Pet dni kasneje je izdihnil. Dan pred smrtjo ga je obiskal nekdanji dobropoljski župnik Mrkun. Umirajoči škof mu je naročil: »Molite zame in za moje preganjalce.« Komunistični sodni proces, ki se je vršil v Ljubljani od 21. do 30. avgusta 1946, je brez pravih dokazov obsodil škofa na 18 let zapora, češ da je sodeloval z okupatorjem. Vsa njegova »politika« je bila pa v tem, da je reševal pri okupatorju slovenska življenja, tudi življenja komunistov, in svaril narod pred brezbožnim komunizmom, ki je takrat prihajal na Slovensko v stalinistični obliki.

Gotovo noben škof ljubljanske škofije ni tako sporna osebnost, kakor dr. Gregorij Rožman. Verni ga imajo za svetniškega škofa, ki je branil ljubljansko Cerkev pred grabežljivimi volkovi, drugi pa za narodnega izdajalca. Prav v zadnjih časih pa se nagiba sodba v prid pokojnega škofa.

GREGORIJ ROŽMAN LJUBLJANSKI ŠKOF

Leta 1929 ga je na prošnjo škofa dr. Jegliča imenoval za pomožnega škofa ljubljanskega papež Pij XI. Dne 14. julija ga je škof dr. Jeglič posvetil v škofa in je tako bil 30 let ljubljanski škof, tudi po letu 1945, ko je odšel, ne po svoji volji, na tuje. Papež Pij XII. ni hotel sprejeti njegovega odstopa. Nadškof Vovk je bil od leta 1946 pa do smrti škofa Gregorija le administrator (upravitelj).

Škof Gregorij, ki je po rodu iz Šmihela v Podjuni na Koroškem, je bil profesor

cerkvenega prava v celovškem semenišču. V času plebišcitnih bojev, ob koncu prve svetovne vojne, si je moral z begom rešiti življenje pred nemškimi koroškimi bramborci. Ko je bilo razpisano mesto profesorja za cerkveno pravo na teološki fakulteti nove ljubljanske univerze, je on zaprosil za to mesto in ga tudi dobil. Deloval je pa tudi pastoralno kot duhovni voditelj slovenskih orlov in orlic. Zaradi tega je škof Jeglič pisal v Rim »Tega, ali pa nobenega«.

»POGODBA« Z BOGOM

Prof. dr. Rožman si ni želel mitre in se je imel za nesposobnega za škofovstvo. V dvomih in bojih, kaj naj stori, je takrat napravil z Bogom pogodbo, ki je prišla na dan šele po škofovski smrti. Je pa pogodba bila za škofovo geslo: »Križa teža in plačilo«.

»POGODBA PRIDE NA DAN«

Javno je škof prvič o tem govoril, ko je bil leta 1949 na obisku v Argentini in je tam Slovincem pripovedoval, kako je škof dr. Jeglič napravil sklep, da bo vse življenje iskal božjo čast, Bogu pa je dejal: »Ti pa skrbi za moja!«. »Jaz sem podobno pogodbo z Bogom napravil. Bal sem se časa, ki prihaja. Bal sem se, če bom zadosti sposoben zanj. Zato sem dejal ljudem, Bogu, da mu dam in darujem tudi svojo čast in dobro ime. Izročil sem mu svoje dobro ime, osebno čast in vsega samega sebe s prošnjo, da ne bi bila nobena duša pogubljena zaradi moje nesposobnosti. Na to sem se spomnil, ko je potem prišlo med nas, kar smo skupaj doživljali.«

V luči te skrivnosti šele dobro razumemo, zakaj je škof med stalinistično revolucijo na Slovenskem tako ravnal, kakor je; zakaj je trepetal za vsako slovensko dušo.

L-1

Spomin na zamolčane

Na ljubljanski Zalah je bila letos za Vse svete prva obletnica komemoracije, ki je posvečena vsem boljševidnim (komunističnim) žrtvam. Posamezni in množični grobovi, ki jih je povzročila Slovenecem povsem tuja ideologija, so posejani po vsej slovenski zemlji. Že 45 let svojci izginulih tvegajo preganjanje ob obisku teh zamolčanih grobov.

Sele bližnji prihodnji čas bo razkril, da je teh grobov po slovenski zemlji res grozljivo veliko. Od Krasa pa do Prekmurja.

Če smo nekoč med vojno in po njej zelo radi prekašali svoje vzhodne očete, se zadnje čase nikakor ne moremo pridružiti vzhodnim vetrovom in nasprotnih procesih. V Sovjetski zvezi imajo organizacijo Memorial, ki zbira in objavlja dokumente o Stalinovem terorju. Pred dnevom mrtvih je Memorial organiziral demonstracijo okrog zloglasnega zapora Ljubljanka v središču Moskve. V Kuropat-skem gozdu pri Minsku, kjer je Stalinova NKVD pomorila 200.000 »sovražnikov ljudstva«, je bila maša zadušnica. Te dni je lahko 400 Poljakov iz vsega sveta obiskalo Katynski gozd pri Smolensku, kjer je NKVD pokončila okoli 10.000 ujetih poljskih oficirjev. V varšavski cerkvi sv. Katarine je prav tako pred dnevom mrtvih bil simboličen pogreb žrtev stalinizma na Poljskem.

Pri nas pa — vdanost v usodo. Podobno kot tistega daljnega 1945, ko so šli domobranci osupljivo pohlevno pred krvniki v smrt. Slovenski značaj?

PRAVICA DO RESNICE

Če hočemo k evropski civilizaciji, potem moramo najprej domače dvorišče pošteno počistiti. Zahtevati moramo resnico o do sedaj zamolčanih, oziroma s strahom prikrivanih zločinih, hkrati pa tudi zahtevati pravico, da se skrita grobišča obelodanijo, posvetijo in da so dostopna

svojcem. Upreti se moramo ideološki nestrpnosti, ki še vedno pogubno pušča med nami. Ob tem bomo tudi lahko simbolično končali državljansko vojno, tako da se bo lahko na primer slovenska politična emigracija, kot najvidnejši ostanek te državljanske vojne, povsem svobodno vračala v domovino. 45 let monopolov naše vladajoče ideologije nad izgonom sorojakov in nad vrednotami domovine je osupljiva doba.

Na Zalah ob novo posajeni lipi sprave (prejšnjo je nek barbar nekaj dni prej uničil!) je bila zato, kot upanje v svobodnejše čase, ob letošnjem dnevu mrtvih žalna komemoracija za vsemi izginulimi med revolucijo in po njej oziroma državljanski vojni.

UDELEŽENCI KOMEMORACIJE

Med spontanim sporedom je Tine Velikonja, kot tragični udeleženec takratnih dogodkov, izrekel nekaj skrajno trpkih doživetij. Stanislav Klep in Viktor Blažič sta kot organizatorja komemoracije izrazila jasne in odločne besede glede tako dolgo prikrivanega. Velik prispevek je dala prireditvi skupina mladih iz legendarnega Šetntjošta, ki je nastopala s pretresljivimi spominskimi besedami ter s pesmijo. Spet je nosil levji delež pobud ter tehnične organizacije komemoracije gostilničar s Stožic (Pod lipo) Stane Vezjak, ki je moral tik pred komemoracijo presaditi še drugo lipo s svojega vrta na spominski prostor na Zalah.

Končno je bila tudi slovenska Cerkev simbolično prisotna z dvema predstavnikoma. Nekateri so sicer Cerkvi zamerili, ker se ni takoj intenzivneje pridružila k temu eminentnemu dejanju znotraj naroda, saj gre za posvetitve simbolične li-

pe sprave, kar je sedaj tudi opravljeno, ter za naprej vseh grobišč po slovenski zemlji.

Organizatorji komemoracije so nekaj dni prej šli na štiri naključno izbrana množična grobišča, kjer so vzeli zemljo in jo prinesli k lipi sprave na Zale. Iz Kočevskega Roga, Podutika, Kamniške Bistrice (Kopišče) in iz Hrastnika (Branca). Naslednje leto mora biti javno razgaljenih čim več grobišč. Že sedaj pa je jasno, da je tega po slovenski zemlji ogromno.

KAJ POMENI SPRAVA

Že od vsega začetka sproža sprava vrsto pomislekov, saj si ljudje kaj hitro pod njo predstavljajo nemogoča idilična pobotanja. In prav zaradi takšnih predstav prihaja ob izrazu sprava že od vsega začetka do precejšnjih nesporazumov. Zato je potrebno jasno povedati, da ob lipi sprave oziroma nasploh pri spravi znotraj slovenskega naroda gre preprosto za vzpostavitev stanja, v katerem se bo toleriralo drugačemsleče, ne bo pa imel nobeneden več možnosti preganjanja ter zadržega nedovoljevanja... na primer vstopa slovenske politične emigracije v svojo domovino.

TUDI NASPROTNI GLASOVI

Tone Kebe v Borcu na vse pretege benti čez tiste, ki se zavzemajo za spravo. Da bi osnovni problem — spravo — zameglil, gleda skozi logiko bojevnika ter nas opozarja ter straši pred revanšizmom. Če se kdo od tistih, ki imajo maslo na glavi, boji revanšizma, se ga naj kar — seveda dokler vztraja, kot Kebe, pri besednjaku in obnašanju iz državljanske vojne. Zato je res skrajni čas, da taki pošteno razmislijo, kakšna so sedaj, ko hočemo v Evro-

po, pravila obnašanja, pa se ne bo potrebno bati nobenih revanšistov. Menda pa Kebe ve, da je njihov glavni revanšist njihova vest!

Številčnost ter odločnost, ki smo ji bili priča na Zalah ob lipi sprave, daje garancijo, da smo se Slovenci kljub 45 letnemu zatiranju še sposobni upreti vsakršnemu zločinu ter postavljati stvari na svoja mesta. Zelo pozno sicer, vendar to mora biti sedaj glasno in jasno.

V Ljubljani, 2. novembra 1989

Ivo Zajdela, Ljubljana

Star moraš postati, torej moraš dolgo živeti, da spoznaš, kako kratko je življenje. (Gottfried Keller)

Interpelacija dr. Hareja na tržaški Pokrajini

Tržaške pokrajinske uprave, ki so si sledile od 70-ih let in so bile izraz raznih večin, so vabila za razne pobude, koncerte in druga srečanja pošiljale slovenskim ustanovam in posameznikom v italijanski in slovenski. Še posebej je to veljalo za pobude, ki so bile posredno ali neposredno povezane tudi s slovenskim delom prebivalstva, kot so kmetijstvo, šolstvo, kultura in podobno.

Zato sem z velikim presenečenjem ugotovil, da so slovenska društva, ustanove in posamezniki prejel vabilo za udeležbo na posvetu o tržaškem kmetijstvu in njegovi bodočnosti, ki bo 14. t. m. v prostorih Pomorske postaje v Trstu, samo v italijanski, čeprav je vsem znano in obče priznано, da je pretežna večina kmetovalcev na Tržaškem Slovencev.

Ne želim biti polemičen za vsako ceno, toda na žalost ugotavljam, da je bilo treba čakati komaj pčilo leto po umestitvi

novega pokrajinskega odbora brez slovenskega predstavnika, da je tudi to ustanovo zajelo ozračje zaprtosti do slovenske stvarnosti in še posebej do javne rabe slovenskega jezika, t. j. jezika dobrega dela tržaške pokrajine.

To dejanje pomeni nedopusten korak nazaj in hkrati zapostavljanje slovenske manjšine v naši pokrajini in njenih osnovnih pravic, ki so priznane v ustavi in v mednarodnih dogovorih.

Glede na vse gori povedano vabim Predsednika in odbor, da pojasnita, kako in zakaj je prišlo do opisane primera diskriminiranja jezika slovenske manjšine in kaj nameravata ukreniti, da se zagotovi nadaljevanje spoštovanja pravno priznanih in stvarno uveljavljenih pravic pripadnikov slovenske narodne skupnosti v okviru delovanja te krajevne ustanove, pristojne na celotnem pokrajinskem ozemlju.

V PROTITOKU

Revolucija nenasilja

Naj ne preseneča, da je naša pozornost ponovno usmerjena na vzhod, tja onkraj podirajočega se železnega zidu. A saj so oči vsega sveta že nekaj mesecev, morda celo že nekaj let uperjene v Solidarnosc Lecha Walese, v perestrojko Mihaila Gorbačova, v nedavno zmagovalne berlinskega prebivalstva, v madžarsko nepartijsko partijo, v Roško cesto, v slovenski 27. september...

Najpomembnejši svetovni politologi so si edini, da se v vzhodni Evropi dogaja preobrat zgodovinskih razsežnosti. Od tod bolj ali manj globoko razpravljanja o presaganju Yalte, o zmagi tržnega načela v gospodarstvu, o uveljavljanju političnega pluralizma in liberalnih svobod itd. Mnogi komentatorji upravičeno govorijo o pravi revoluciji, ki je zajela dežele realnega socializma.

Padec nekega sistema in njegova zamenjava z novim v evropski zgodovini zadnjih dveh stoletij nikakor ne predstavlja kaj posebno izvirnega. Pa tudi revolucij se je v tem času za zgodovinske učbenike nabralo dovolj.

In vendar se je na evropskem vzhodu od nastanka Solidarnosci do danes zgodilo nekaj resnično novega, nezasičanega, izrednega, o čemer pa je bilo mogoče brati le izpod kakega posameznega, največkrat ne posebno znanega peresa. Resnična revolucionarnost vzhodnoevropske »revolucije« je najbrž samo ena in sicer ta, da v svojo strategijo ni vgradila nasilja. V tem je radikalno različna od vseh evropskih revolucij od francoske naprej. Delavski gibanje na Poljskem v zadnjih desetih letih menda ni zahtevalo ene same (namerne) smrtne žrtve. V najbolj kritičnih trenutkih, ko je kazalo, da je vse izgubljeno, je Solidarnosc raje izbrala umik, kakor pa da bi povzročila kata-

strofo. »Strategija nenasilja, odmev kulture vzajemnosti, se je utegnila zdeti znamenje šibkosti ali negotovosti, v resnici pa je bila znamenje moči« (»L'altra Europa«, 5/1989). Tudi slovenska alternativa se doslej ni šla nevarnih pustolovščin: vse dosedanje pobude, tudi manifestacije, so potekale pravzaprav v okviru zakonitosti.

V sedanjem zgodovinskem trenutku predstavlja to dejstvo za človeštvo veliko upanje. To upanje je v mnogih komunističnih deželah še podkrepila izbira oblasti, da se za vsako ceno izogne prelivanju krvi ali da se celo prostovoljno odpove političnemu monopolu (Madžarska).

Še pred nekaj meseci je t. i. razviti svet v Parizu slovesno (pa tudi hinavsko in enostransko) praznoval dvestoletnico francoske revolucije, ki pravzaprav označuje začetek neke nerazumljive in tragične protislovnosti: na eni strani boj za človekovo osvoboditev, na drugi strani pa njegovo istočasno zaslužjevanje. Vse pomembnejše svetovne revolucije, ki so se do sedaj začele v idealu svobode, enakopravnosti in bratstva, so dejansko neizogibno končale v krvi in novi tiraniji, ki je bila pogosto še hujša od one, proti kateri se je revolucija vzdignila. Revolucije so resnično rojevale nadčloveško pogumne ljudi, t. i. heroje, katere je v boj in smrt gnal iskren idealizem, pravi patos. A to je bil »patos smrti«, kakor je kasneje dejal ruski oporečnik Safarevič (prav tam).

V novi vzhodnoevropski revoluciji težnje k združevanju, sodelovanju, skupnemu ustvarjanju bodočnosti zaenkrat daleč nadkriljujejo želje po maščevanju, uničevanju obstoječega, ponovnemu ločevanju. V tem je tudi njena nezamenljiva dragocenost in njen največji dar človeštvu.

žč

Ob dogodkih v Sloveniji

Slovenski narodni odbor, ki že 45 let združuje slovenske demokratične politične stranke v skupno predstavništvo, najprej v medvojni ilegali in nato v emigraciji, opozarja ob pomembnih parlamentarnih odločitvah v Sloveniji, da gre za korak, ki predstavlja novo okrepitev naravne težnje po slovenski suverenosti, ki pa še vedno ne izpolnjuje narodovih zahtev po resnično demokratični družbeni ureditvi.

Stranke, ki sestavljajo SNO, v svojih programih poudarjajo, da ima slovenski narod po naravnem pravu pravico do svoje države. Ta naj bo osnovana na ustavi, ki bo sad pluralistične, svobodno izvoljene ustavodajne skupščine, ter zagotovilo tako človekovih osebnih pravic kakor svobodnega delovanja vseh demokratičnih političnih smeri, ki sestavljajo slovensko narodno občestvo.

Omenjeni programi se povsem strinjajo z zahtevami demokratičnih gibanj v Sloveniji, ki so z letošnjo majsko deklaracijo postavila osnovo bodoči slovenski demokraciji.

Ob tej priložnosti SNO ponovno poudarja, da se bo naš narod dokopal do novih možnosti za rast pa tudi za vključitev v zbor svobodnih evropskih narodov le tedaj, ko bo prost vsakega totalitarizma, to je, ko bo z enako odločnostjo zahteval in desegal pravico do samostojnega, demokratičnega odločanja tako o odnosih do drugih držav, kakor tudi o notranji ureditvi svoje družbe.

Slovenski narodni odbor

Pojasnilo šolskega sindikata

V zvezi z vestjo, da je proračunska komisija senata nepričakovano sprejela popravek sen. Spetiča za povišanje sklada za slovenske učbenike, ki ga je predložil sen. Pollice, Sindikat slovenske šole sporoča naslednje.

Julija letos so vložili poslanci Caveri, Columbu in Loi za Slovensko skupnost interpelacijo o učbenikih za slovensko šolo. Prosvetno ministrstvo se je obrnilo na deželni šolski urad v Trstu za informacije. Ta je pred mesecem dni poslal v odgovor v Rim izračun potrebne vsote iz leta 1987 (1.700 milijonov lir).

Predstavnik slovenskih šol v Vsestržavnem šolskem svetu je v sredo, 18. oktobra, osebno posegel pri šefu kabineta prosvetnega ministra za povišanje postavke, sklicujoč se na priporočilo Vsestržavnega šolskega sveta z dne 20. decembra 1984 ministru, da poveča sklad 200 milijonov letno. V soboto, 21. oktobra, je isti izročil

DUHOVNA MISEL:

»Glejte, da se ne daste premetiti!«

(Lk 21,8)

Laži o skorajšnjem drugem Jezusovem prihodu in koncu sveta se širijo z neverjetno lahkoto tudi danes. Verjetno se bodo ob koncu stoletja še pomnožile. Na račun tega živijo in čezmerno rastejo nekatere verske sekte (Jehovine priče, Adventisti poslednjega dne in njim podobni), ki imajo veliko privlačno moč na današnje razdvojeno, maloverno in razvajeno človeštvo. Pri tem jih prav nič ne ovira prevladujoča materialistična in laicistična kultura, ki nasprotuje veri, zavrača Boga, duhovne vrednote, krščansko upanje in išče rešitve v mejah tega sveta.

V eshatoliških in apokaliptičnih bibličnih tekstih pogosto ni jasno začrtane meje med bližnj in daljno prihodnostjo. To seveda povzroča nemajhne težave pri pravilni razlagi in dopušča možnost zlorabe.

Kljub temu pa v njih natančno razberemo Jezusovo zapoved: »S svojo stanovitnostjo si boste pridobili svoje življenje« (Lk 21,18).

Kristjani moramo resnično vztrajati v veri, upanju in ljubezni. Vedno v službi življenja moramo biti skupaj z vso Cerkvijo stanovitni v izpolnjevanju božje besede. Na poseben način v trenutkih, ko je naša zvestoba na preizkušnji.

Biti dosleden v besedi in dejanju — to zadostuje, da mirno prepustimo Bogu odločitev o »dnevu in uri« (Mt 25,13), ko bo Gospod »spet prišel v slavi, soditi žive in mrtve« (Vera).

MILAN NEMAC

Po poteh apostola Pavla

4

V EFEZU IN SMIRNI

Pokrajina se je med nami razširila v bogato dolino, kjer je opazen že utrip turističnega razvoja. Devet kilometrov pred Selšuk-om, to je modernim mestom, ki je zrastle ob nekdanjem Efazu, smo zavili v gorato pokrajino. Najprej smo se povzpeli do skoro 1000 m nadmorske višine in se potem spustili do 800 m do Marijine hiše. Gorato področje imenujejo Turki Gora slavcev zaradi bujne vegetacije, v kateri gostoli veliko ptic, zlasti slavcev.

V prejšnjem stoletju (1891) so začeli očetje lazaristi, ki so živeli v Smirni, z raziskovanjem Marijine hiše na osnovi videnj, ki jih je imela mistična nemška redovnica Katarina Emmerich, in je označila kraj na pobočju hriba, ki ima pogled na morje. Izkopavanja v zadnjem desetletju prejšnjega stoletja so odkrila razvaline cerkvice iz 5. stoletja, nadalje ostanke hišice iz 1. stoletja, naokrog pa keramiko iz helenistične dobe, ko je bilo pobočje verjetno naseljeno. Izročilo pravoslavnih vernikov, ki živijo v 17 km oddaljeni vasi, potrjuje lokacijo Marijine hiše, ker še vedno na praznik Marijinega vnebovzeta romajo na ta kraj.

V Efazu je živel apostol Janez, ki je po Jezusovem naročilu sprejel k sebi božjo Mater Devico Marijo. Cerkveni očetje so soglasni glede Marijinega bivanja v Efazu.

Ob Marijini hiši in v njej smo srečali vse polno turistov, pa tudi romarjev. Sem romajo tudi pravoslavni in muslimani. Zunanaj na prostem je pripravljen oltar za maševanje, ker v hišici-kapeli je malo

prostora. Tu smo imeli tudi sveto daritev.

V bližnji restavraciji smo pokosili. Nato smo se odpravili na ogled arheoloških izkopanin nekdanjega Efaza. Mesto je lepo ohranjeno. Videli smo rimske in bizantinske razvaline nekdanjih templjev, stavb, kopališč in knjižnice Celsija. Ob vnožju hriba, na katerem se je razprostiral Efaz, smo obiskali izkopanine krščanskih cerkva oz. Koncilske bazilike, kjer so koncilski očetje proglasili versko resnico o Marijinem božjem materinstvu, da je Marija Bogorodica-Theotokos (leta 431). Spomnili smo se tudi apostola Pavla, ki je tu oznanjal evangelij in napisal pismo Efežanom iz rimskega ujetništva.

Obiskali smo ruševine nekdanje bazilike apostola Janeza in njegov grob v predmestju današnjega Selšuk-a. Polni vtisov in lepih doživetij smo se poslovili od Marijine hiše in Efaza ter se napotili v Smirne. Še prej smo se ustavili za prenočišče v turističnem mestu Kušadaši.

V nedeljo 30. julija smo nekoliko spremenili program potovanja, da smo lahko obiskali katoliško cerkev sv. Polikarpa v Smirni in imeli v njej sveto daritev. Sprejel nas je nadškof-kapucin, po rodu Italijan. Smirne ali Izmir je danes veliko mesto, ki se ponaša tudi z razvito industrijo in nudi turistu skoro evropski videz. Smirnski škof sv. Polikarp je pretrpel mučeništvo 23. februarja 155, ko je bil star 86 let. Bil je učenec apostola Janeza in učitelj sv. Ireneja.

V mestu sta še drugi dve katoliški cerkvi in anglikanska cerkev pri ameriškem poslanstvu. Nismo si ničesar drugega ogledali, ker smo nadaljevali pot v Pergamon, danes Bergama. Zaradi pomanjkanja časa smo obiskali samo Eskulapijev tempelj. Eskulap je bil namreč grški bog zdravstva in zavetnik zdravnikov. Še danes izrečejo zdravniki pred diplomo Eskulapijevo prisego, da bodo vedno spoštovali vsako življenje. Videli smo prostore, kjer so zdravili bolnike; zdravniki so poznali tudi psihoterapijo in imeli svojo knjižnico.

Po kosilu v tipični lokalni restavraciji smo odpotovali proti nekdanji Troji, danes Truva.

V podporo SR Slovenije

Evropski poslanec liste manjšin Federalizem Mario Melis, flamski evropski poslanec Vandemeulbroucke in evropska poslanka Lombardske zveze Spononi in Moretti so oktobra predložili v evropskem parlamentu v Strassburgu osnutek resolucije v podporo slovenski ustavi in prenovitvenemu gibanju.

V besedilu se omenjajo amandmaji za uvrditve avtonomije in grozeče reakcije v centralističnih krogih, dalje je izražena želja, da se v jugoslovanski federaciji spoštujejo izbire slovenskih predstavnikov, katerim predlog resolucije nato izraža polno vzajemnost.

Marko Panella ni več poslanec

Zgodovinski voditelj radikalov Marco Panella se je ujezil, češ da televizija posveča premalo pozornosti njegovim iniciativam. Poslal je pismo poslanski zbornici, da se iz protesta odpoveduje poslanskemu mestu. V zbornici so razpravljali o pismu in so vsi poslanci v svojih posegih soglašali, da se odstop ne sprejme. Potem je sledilo tajno glasovanje. In glej presenečenje. Pri tajnem glasovanju so se poslanci odločili drugače. 222 poslancev je glasovalo, da se odstop sprejme, 160 da se ne sprejme in dva nista glasovala. Vzorna doslednost!

Srbi slepo za svojim vodjo

Trenutni položaj v Jugoslaviji še najbolje riše Odprto pismo, ki ga je Ciril Zlobec naslovil na Slobodana Miloševića in ga objavilo ljubljansko Delo v soboto, 11. novembra. Glavne misli v pismu so:

1. »Ob neki ideji... ste se kot ob čudežnem večnem studencu napili nadčloveških moči, da vas nihče in nič več ne more ustaviti na vaši poti.« (Duce je rekel: »Se avanzo, seguitemi, se indietreggio, ucidetemi.« — Če grem naprej, mi sledite, če se umikam, me ubijte).

2. »Na tem delu Balkana ste tako trdo zategnili uzde, da že kaplja kri na pot.« (Glej Kosovo in njegove žrtve).

3. »Dosegli ste, zlepa ali zgrda, poenotenje Srbije.« (Hitler je, zlepa in zgrda, dosegel poenotenje Roicha).

4. »Pri nas velja nenapisani zakon, da je republika, ki jo vi vodite, v vsaki podrobnosti obvezan sinonim za Jugoslavijo; vse, kar ni po vaši volji, pa je zankanje Jugoslavije, njeno namerno rušenje, izdajstvo.« (Ko so slovenski politiki predlagali pomilostitev Azema Vilasija in drugih albanskih obtožencev, so srbski politiki proglasili, da rušijo Jugoslavijo in da so izdajalci).

»Vaš sodelavec Čkrebič je dobil na seji CK ZKJ porazno nezaupnico, a je ostal, kajti takšna je bila vaša odločitev.« Potem še: »Štirinajsterica z Vilasijem na čelu je bila obsojena na mitingu, obsojba je prišla iz vaših ust.« (Rimski cesarji so rekli: »Sic volo, sic jubeo, ali po naše: Tako hočem, tako ukazujem).

6. Izredno stanje na Kosovu je poglavo v smrti toliko in toliko ljudi, tudi otrok. »Ali boste pritrtili svojemu varovanju in najgloblejmu verniku Rahmanu Morini, da so tega krivi Slovenci in Hrvatji?« (Ti namreč pozivajo k miru in sožitju).

7. Imenovani R. Morina ocenjuje rezultate diferenciacije (čistke) ter izolacije (človeka po nedolžnem zaprejo, pa živa duša ne ve, kje je). Na Kosovu, kot humano in blagodejno dejanje, ki bi ga bilo treba uveljaviti po vsej Jugoslaviji, še posebej za Slovence.

8. »R. Morina, ki si niti dihati ne upa, brez vsakega soglasja, predlaga za Slovenijo in Hrvaško gospodarski model Kosova in Črne gore, ki je v razsulu, Slovenci pa da krademo bogastvo drugim republikam.« (Ali je mogoče krasti tistemu, ki nič nima? Srbski časopisi pišejo, da je mogoče. Kosovo ima desetkrat manjši narodni dohodek kot Slovenija, Srbija pa kot največja republika komaj dosega malo Slovenijo).

Srbski miting v Ljubljani

Odbor za vračanje Srbov in Črnogorcev na Kosovo hoče po vsej sili imeti miting dne 1. decembra v Ljubljani. Prav dne 1. decembra, ko so leta 1919 proglasili državo SHS, to je poznejšo Jugoslavijo. V Ljubljano naj bi prišlo do sto tisoč manifestantov.

V Ljubljani se gostom z juga upirajo. A ni razloga. Če hočejo priti, naj pričejo. Vsiljenemu gostu pa zapremo vrata in se naredimo, da nas ni doma; pustimo ga čakati na dvorišču. Ljubljancem naj se tisti dan umaknejo v svoja stanovanja, zaprejo vse javne lokale in vsi gredo na dopust, na ulicah naj bo zaradi reda le policija in milica, kajti ti ne smejo na dopust. Naj Srbi pridejo v Ljubljano na božjo pot častit svojega malika Miloševića, s sabo pa naj prinesejo čevapčiče in rakijo; vodo bodo že dobili v Ljubljani.

Ikone v Vatikanu

V Vatikanu so odprli razstavo ruskih ikon; razstavljenih je nad sto ikon. K odprtju razstave sta prišla tudi sv. oče in sovjetski minister za kulturo Melentev. Tako minister kot sv. oče sta povedala nekaj zelo pomembnih besed. »Da se svet ne spremeni v univerzalno katastrofo, iščemo novih smeri v odnosih med narodi... Tudi ta razstava je temu priča«.

Ko sta se po odprtju razstave minister in papež sama razgovarjala, nista potrebovala prevajalca, ker sv. oče dobro govori po rusko.

Ta razstava je zelo dober uvod v obisk, ki ga bo Gorbačov imel v Vatikanu dne 1. decembra.

Evropsko srečanje mladine na Poljskem

Srečanje evropske mladine ob koncu leta bo v mestu Wrocław na Poljskem. Srečanje bo od 27. decembra tega leta do 3. januarja 1990. Bivanje mladih ljudi je predvideno po družinah, župniških in šolah. Tudi mladina iz Slovenije se bo udeležila tega srečanja.

TRŽAŠKE NOVICE

Stiske poklicnega zavoda J. Stefan v Trstu

Poleg tradicionalne potrebe po slovenskih učbenikih in njihovega lektoriranja so še druge žalostne ugotovitve. Tako poleg staranja poslopij in njih vzdrževanja je občutiti še pomanjkanje primerne telovadnice in pa laboratorijev.

Verjetno je glede tega v najslabšem položaju zavod J. Stefan. Ta nima delavnice za mehansko smer in je zato odvisen od italijanskih šol; prav tako nima ne fizikalnega ne elektronskega laboratorija; v stiski je tudi s prostori, kje hraniti dragoceno instrumentacijo; razredne avle so tako majhne, da se v njih komaj stiska 15 dijakov; tudi prostori za neučno osebje so brez dvoma pretesni.

Za primerne prostore bi morala poskrbeti pokrajinska uprava, ki pa je »gluha« in najbrž tudi »slepas«. In vendar bi marsikako težavo lahko rešila, če bi dala na razpolago kako prazno poslopje bivše psihiatrične bolnišnice.

V podporo Bazovcem

Slovenska skupnost je na vse komponente nekdanje enotne delegacije naslovila vabilo na dvostranske razgovore za to, da bi našli boljše in učinkovitejše oblike akcijske enotnosti za doseg zaščitnega zakona in rešitev nekaterih žgočih vprašanj naše narodnostne skupnosti. SSK v ta namen predlaga sklic slovenskih izvoljenih predstavnikov.

O pobudi je poročal deželni tajnik Ivo Jevnikar, medtem ko je deželni svetovalec Bojan Brezigar podal poročilo o delu v deželnem svetu in o hudih težavah, ki bodo nastopile z novim deželnim proračunom zaradi obsežnega klestenja državnih prispevkov.

Slovenska skupnost je v zadnjem času opravila dve akciji v podporo splošne slovenske zahteve po drugačni lokaciji sinotrona, ki ga načrtujejo pri Bazovcih. Na problem je opozorila evropskega poslanca Melisa, da bi nastopil tudi v Strassburgu, v Ženevi pa je na komisijo za človekove pravice Združenih narodov poslala spomenico v podporo protestne peticije prebivalcev Bazovice.

V razpravi je bilo sklenjeno, da do upravnih volitev, ki bodo po Veliki noči, izhaja strankino glasilo v ločenih izdajah za Goriško in Tržaško, saj je treba posebej pozornost krajevnim vprašanjem številnih pomembnih občin.

Hvaležnica 89 pri Sv. Justu

Hvala Bogu za lepo sončno Hvaležnico 89 pri Sv. Justu. Bila je ena tistih nedelj, o katerih lahko rečemo, da jo je »naredil Gospod! Duhovno in organizacijsko je res brezhibno potekala. Pobudnik zanjo je vsako leto Pastoralno središče v osebi g. Marija Gerdola.

Za boljše umevanje beril in evangelija je napovedovalec ob mikrofoni povedal bistvene misli. Narodne noše in dolga vrsta skavtov pa določa že ustaljen okvir naših cerkvenih slovesnosti. Na stopnišču prezbiterija se je lepo zvrstil zborček

Kresnice od Sv. Ivana; vodi jih šolska sestra Karmen Koren. Brezhibno so odpele vseh šest točk pri našem obredu: ob Slavi, odpeve in psalme, Sanctus ter Jagne božje; pa še obhajilno pesem. Izstopali so nadarjeni solisti, katerim gre skupno s sestro Karmen toplo priznanje.

Zahvalno liturgijo je daroval g. škof Lorenzo Bellomi ob spremstvu lepega števila naših duhovnikov. Izkušen radijski napovedovalec je za ta liturgično-evharistični shod naglasil stvari, ki jih zaradi njihove vsakdanjosti radi prezremo: hvaličnost za vse zemeljske sadove in delo človeških rok; za vse, kar smo in kar imamo; za službo, zdravje, dom, za jutro in večer; za vse, ki jih srečujemo, za veselje in žalost, za blagoslov in milost, za odpustanje in prizanesljivost. Iz vsebine beril in evangelija ob zaključku cerkvenega leta je vabil k razmišljanju o junaškem pričevanju zvestobe Makabejskih bratov, o človekovi končnosti ter o milostnem pričakovanju večnosti in Njem, ki je naša dragocena dediščina.

G. škof je imel programski govor, ki ga bomo objavili prihodnjič.

Naša tako osporavana kraška zemlja, na kateri se izčrpavajo njeni zvesti obdelovalci, je prispevala k zahvalnemu bogoslužju svoje najboljši pridelke, sadove obilnega truda in žuljavih rok.

Osnovna drža kristjana, ki se zahvaljuje, je ponižna zavest popolne odvisnosti od Boga. Opravljena evharistična daritev je tista velika Kristusova zahvala nebeskemu Očetu. Po njej se je tudi iz naših src dvignila iskrena zahvala Bogu in ljudem za vse dobrote, ki razveseljujejo in bogatijo naš vsakdan. Pristna pa bo naša zahvala, če bomo v tem času po »ljudskem misijonu« uresničili, kar smo spoznali, da je prav. Dolžni smo to sebi in naši tržaški Cerkvi, da si izprosimo božje milosti za novo krščansko pomlad.

F.V.

V Marijnem domu pri Sv. Ivanu
ulica Brandesia 27

bo v **nedeljo, 19. novembra, ob 17. uri** nastopil z glasbo in petjem ansambel

ZVEZDE

Ob tej priložnosti bomo marsikaj zvedeli o njihovem gostovanju po Kanadi
Vljudno vabljeni

Literarni natečaj Mladike

Mladika, Trst, razpisuje literarni nagradni natečaj za leto 1990.

1. Za še neobjavljeno črtico ali novelo ali ciklus pesmi, oz. pesem.
2. Rokopise je treba poslati na naslov Mladike do 31. decembra t.l. na običajen način.
3. Mnenje ocenjevalne komisije je dokončno.

Nagrade:
Za črtico ali novelo: 150.000 lir; 100.000; 80.000. Za ciklus pesmi oz. pesem: 100.000 lir; 50.000; 30.000.
Natečaja se lahko udeleži vsak Slovenec.

so sedanje razmere tragedija v vsakem pogledu.

SEDANJE TRAGIČNO STANJE NA KOSOVU SKOZI PRIZMO PRAVICNOSTI

Upam si trditi, da kot nepristranski v predmetu spora in kot dolgoletni opazovalec razvoja medsebojnih odnosov lažje objektivno presojam sedanje stanje, ki ima svoje pravzroke v daljnji preteklosti in v številnih napakah iz zadnjega stoletja.

Prva napaka je v tem, da si razpravljali in obtoževalci ne postavijo vprašanja, od kdaj in zakaj so sedaj na Kosovu Srbi in Albanci in zakaj so Albanci v večini. Večina pozna iz zgodovine samo slavno razdobje razvoja Srbije v času dinastije Nemanjičev, posebej kralja-carja Dušana Silnega. Takrat so nastali na Kosovu monumentalni kulturni spomeniki, s katerimi se s ponosom hvali vsak Srb. To so zlasti patriarhija Peč, mesto Prizren, samostana Dečani in Gračanica in še kaj.

Vsi ti pozablajo, da se je v tragično bitko na Kosovem polju 1389. leta začela težnja migracije Srbov proti severu. Najbolj usodna za Srbe na Kosovu pa je vsekakor selitev Srbov pod vodstvom patriarha 1690. in 1737. leta, ki pa ni bila pod pritiskom Albancev. Vsakdo razume

Nabrežina

Afriški škof msgr. V. Yao je med svojo turnejo po goriški škofiji obiskal tudi našo vas in sicer v soboto, 21. novembra, v večernih urah. Najprej se je ustavil pred občinskim spomenikom padlih, kjer ga je sprejela mladina z baklami. V počastitev padlih v zadnji svetovni vojni je prižgal spominsko svečo in zmolil »Pater noster«. Ob novi razsvetljavi se je ogledoval po našem trgu in presenečen sprejel pozdrav nabrežinske godbe pred cerkvijo, kjer ga je pričakovala duhovščina, strežniki in verniki ter namestnik župana Giovanni Gobbo. Pred oltarjem pa sta ga pozdravila — dvojezično — fant in dekle ter mu izročila cvetlični dar. Domači župnik je razložil pomen rožnega venca na predvečer svetovne Misijonske nedelje. Molitev je potekala v slovenščini, italijanščini in latinščini. Na orgle je spremljal Herman Srebrnič, oče mlade misijonarke Terezike in skupaj s sestro Zalo zapel v latinščini »Ave Maria«. Po blagoslovu smo se vsi strnili pred cerkvijo okrog prijaznega »črnege« škofa, mu stisnili roko, ga izpraševali, se z njim fotografirali in zaužili dobrote, ki so jih pripravile pridne roke naših žen. Pihitro je minil čas slovesa. Njegove zadnje besede: »Hvala za lep sprejem. Sedaj pa vas jaz pričakujem v Afriki. Na svidenje!«

Oče našega župana Danilo Brezigar nas je zapustil v lepí starosti 83 let. Po rodu iz Doberdoba, je izvrševal poklic zobozdravnika. Bil je prijazen, narodno zaveden, delaven, molčeč. Pogreba se je udeležilo veliko vaščanov, pa tudi prijateljev in somišljenikov, pa še g. dekan msgr. Kretič in g. Zerjal. Naj počiva v miru! Domačim pa iskreno sožalje.

Gabrijela Kojanec vdova Kakeš je umrla v 92 letu starosti po kratki bolezi v Tržiču. Bila je delavna, verna; prava slovenska žena in redna bralka Kat. glasa in naših publikacij; zlasti pa velika duša molitve in pogostega obhajila. Naj uživa nebesko veselje; sorodnikom pa sožalje.

Zahvalna nedelja je bila v soncu in lepi udeležbi v cerkvi okrašeni s poljskimi pridelki in z zahvalno pesmijo; pred cerkvijo pa ob toplem kostanju, novem vinu in z drugimi dobrotami. Zvečer so nas pošteno razveselili štandrežci z znano igro »Kaj bodo rekli ljudje?« Poleg družinske tematike, je klic k samostojnosti in značajnosti tudi na drugih področjih življenja. Velik in dolg aplavz je nagradil odlične igralce, zlasti glavne vloge, katerim smo izročili lep cvetlični dar z željo po nadaljnjem srečanju.

26. novembra, na praznik Kristusa Krajlja se bodo med sv. mašo predstavili novi birmanci za leto 1990. Zelimo udeležbo domačih in sorodnikov, a ne samo pri nedeljskih mašah, ampak tudi krščansko sodelovanje v pripravi na zakrament in ne samo na »praznik«.

Fotografski natečaj Mladike

Ista revija razpisuje tudi natečaj za naslovno stran; risba naj bo po možnosti črna/bela in naj upošteva velikost platnic. Izdelke je treba poslati do 31. decembra t.l. na naslov Mladike.

Nagrade: 100.000 lir; 50.000; 30.000.

★

Majhno je majhno. A v malem bitji zvest je nekaj velikega. (Sv. Avguštín)

Mlademu možu v spomin

Vse, ki smo ga poznali, in bilo nas je veliko, je presunila vest o nenadni smrti dr. Vita Onestija. Veliko Goričanov ga je poznalo in nič manj ljudi z onstran državne meje, saj so vsi radi hodili v lekarno Pontoni v Raštelu. Lekarna je menda najstarejša v mestu, še iz časov stare Avstrije. Ljudje so vedno zahajali tja, zadnja desetletja tudi zato, ker so tam bili vljudno postreženi v obeh jezikih. Pa ne samo to, vodja lekarnarje Vito je imel do vsakega klienta tudi prijazno besedo in praktičen nasvet. Njegov nasvet je veljal več kot nasvet zdravnika. Poleg tega je nasvet bil brezplačen.

Tako si je pok. Vito Onesti pridobil brez števila prijateljev. (Zlata duša ga je imenovala neka starejša žena). To se je pokazalo ob pogrebu v goriški stolnici v petek, 10. novembra. Ljudje so napolnili cerkev kot se le redko zgodi ob kakem pogrebu. Na koru so med mašo peli trije zbori: slovenski mešani, zbor L. Fogar v mešani in v moški zasedbi. Somaševali so pa štirje duhovniki. Berila, prošnje so bile v slovenščini, prav tako tudi spominske besede o pokojnem.

Vito je dokončal slovensko gimnazijsko licej. Ker je bil iz delavske družine, njegov oče je bil zidar, si je med počitnicami skušal kaj zaslužiti tudi tako, da je pomagal očetu zidarju.

Bil je tudi dober mož in oče treh sinov. Pogosto so ga videvali pri maši v stolnici. Zapustil je ženo in tri sinove. Živa sta tudi oče in mati.

Vsem iskreno sožalje.

Sodobni glasbeni prijem v organizaciji gor. pokrajine

Odborništvu za šolstvo in mladinsko problematiko na goriški pokrajini, ki ga vodi dr. Špacapan, bo v prihodnjem tednu s sodelovanjem tržiške ustanove MORE MUSIC predložila goriški publikli glasbeni seminar, ki nosi naslov ALL FRONTIERS, z izvajalci, ki prihajajo iz celega sveta. Gre za novo glasbeno vrsto, ki si počasi utira pot v svetu in ki išče nove načine in nove efekte, izhajajoč iz ljudske pop glasbe, s prvimi rocka in jazza, vendar na mejah vseh teh glasbenih vrst. Goriška pokrajina, ki se tudi nahaja na meji svetov, je zato primerna za tovrstne glasbene predloge, ki vnašajo novosti v svet zvočnega poustvarjanja.

V sredo, 22. novembra, bo najprej otvoritev multimediialne razstave v prostorih galerije EXIT v ul. Favetti v Gorici, razstave, ki bo gledalce skušala popeljati s pomočjo fotografskih reprodukcij v svet nove glasbe. Koncerti se bodo vršili potem tri večere zapovrstjo ob 21. uri na goriškem gradu v prostorih prenovljene palače Dornberg, kjer imajo sedaj sedež goriški muzeji. V isti stavbi bo poskrbljeno v popoldanskih urah za poslušanje z vodilcem reprodukcij na traku raznih svetovnih avtorjev, ki se ukvarjajo s tako glasbo, v soboto, 25. novembra, ob 11. uri pa bo, vedno na istem sedežu, okrogla miza, ob kateri bodo sodelovali glasbeniki, kritiki in časnikarji raznih revij in razpravljali o novostih na glasbenem področju.

Osrednji koncert bo v nedeljo, 26. nov., v deželnem Avditoriju z izvajanjem Ha-

rold Budd-a iz ZLA, prvič za italijansko publiko.

V ponedeljek, 27. novembra, se bo seminar preselil v Tržič, kjer bo v večernih urah koncert v gledališču s priznanimi izvajalci iz Vidma in iz Izraela.

Sožalje

Ob boleči in teški izgubi predrage žene in mame

ANICE

izreka prijatelju in članu zbora Mirkotu Škerlavaju, hčerki, sinu, noni Netki in ostalim svojcem občuteno in iskreno sožalje.

Cerkveni pevski zbor Sv. Jernej

Knjižna zbirka za leto 1990

GORISKE MOHORJEVE DRUŽBE

1. KOLEDAR 1990
2. PE-FAU - Spomini (Drugi del) - Miloš Vauhnik
3. OB KRESU ZIVLJENJA - Zora Tavčar
4. PRIMORSKI SLOVENSKI BIOGRAFSKI LEKSIKON - 15. snopič

Bralci pišejo

Pismo iz ZDA

Spoštovano uredništvo!

Kot naročnik vašega lista se prvokrat oglašam in povem svoje mnenje o vašem listu.

Zelo bi pričakoval, da bi vsaj enkrat omenili sedanje razmere v matični domovini, ker bi mi v tujini zelo radi zvedeli tekoče novice. Kar čudno se mi zdi, da za take novice nimate prostora.

V upanju, da to moje pisanje ne bo zaman, vas lepo pozdravlja

Bogomil Kranjec, Howe, USA

Op. ured.: Kdor pisanje in poročanje našega lista redno prebira, bo videl, da ne drži povsem, kar toži cenjeni naročnik iz ZDA. Kolikor nam prostor dopušča, sledimo tudi dogajanjem v Sloveniji in Jugoslaviji saj so nam vse zanimiva in usodna. Potrudili se bomo, da bo teh novic več.

Zahvala iz Hong Konga

Spoštovano uredništvo!

Srečna hvala, da ste mi poslali takoj KG na novi naslov v Saikung. Bog plačaj za vašo radodarnost, da ga pošljete po zračni pošti in ga tako hitro dobivam, saj vem, da poštnina stane.

Jaz se nahajam tukaj med ubogimi begunci iz Vietnam, ki jih je Hong Kong sprejel, a nima več prostora za vse. Samo tukaj v Saikungu jih je 7.000. Me tukaj pomagamo in delamo zanje.

Sprejmite ta mali kitajski koledarček za leto 1990 z mojim najlepšim voščilom za sv. Božič, poln milosti in sreče.

Vdana sr. Anica Miklavčič
misijonarica

Njen naslov: Canossian Sisters, Jacred Hart Church Saikung N. T. Hong Kong
Op ured.: Našim misijonarjem, ki to želijo, pošljamo naš list po zračni pošti. Poštnina res stane; krijemo jo iz darov za slovenske misijonarje. Če bi pa kdo želel plačati naročino za kakega »svojega« misijonarja ali misijonarico, bomo tega veseli.

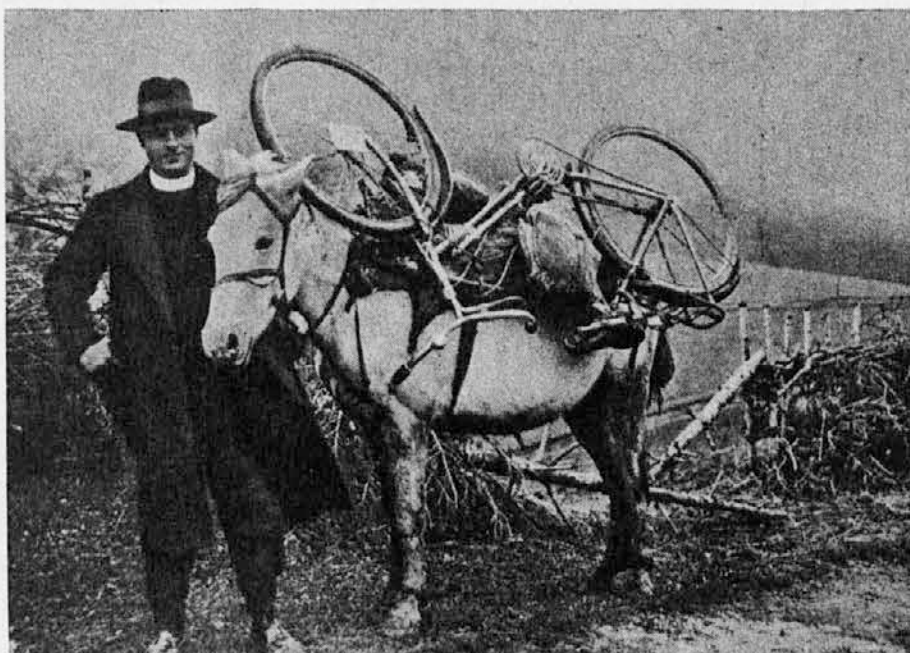
ALOJZIJ TURK

Kosovo in Makedonija deželi tragedij (11)

Predstavniki makedonske Cerkve vsako leto za god sv. Cirila romajo v Rim na grob sv. Cirila, ki ga imajo skupaj s sv. Metodrom za svojega verskega in kulturnega učitelja, bolj po učencih kot neposredno. Vendar so zaradi osamljenosti in da se ne bi drugim pravoslavnim Cerkvam še bolj odtujili in jim dali povoda za obtožbe, v ekumenizmu precej zadržani, četudi so nekdanji ohridski arhiepiskopi vedno znova hodili v Rim k papežu po moralno in materialno pomoč.

Makedonci so sedaj zares ubogi: v Grčiji je bilo po vojni vsaj 100.000 Makedoncev pogrčenih — so brez šol in verskega pouka v materinščini. Nič bolje ni v Bolgariji, še slabše v Albaniji. Sočustvujemo!

V teh kratkih letih narodne potrditve so Makedonci kulturno in materialno zelo napredovali. Imajo svojo pravoslavno fakulteto, ki pa bi zaradi začetnih težav nujno potrebovala pomoč drugih teoloških šol. — In bilo bi koristno za vse, vendar

A. Turk na misijonskih potovanjih po Makedoniji

stisko ljudi v tistem času in tudi odločitev za selitev zaradi nevarnosti novega množičnega prihoda turških vojakov. A treba je razumeti tudi potrebo po novih obdelovalcih zemlje, ki so jo občutili takratni fevdalci. Razumeti je treba tudi Albance v pasivnih albanskih planinah, da

so se selili na rodovitno Kosovo in Metohijo, kamor so jih vabili muslimanski veleposestniki. Niso se zavedali nevarnosti, ki jih je čakala v novi »domovini« — prisilna odpoved katoliški veri. Turški gospodarji so v začetku doseljencem obljubljali versko svobodo, vendar se je

kmalu začela propaganda in potem fizični pritisk proti katoličanstvu. Malo je znano, da niso hitro in brez odpora prehajali v islam, a za to imamo dokaze: verske mučenice v bližini Plava in v gnjilanskem okraju. Veliko je nezapisanih! Po nekaterih podatkih je bilo sredi prejšnjega stoletja, ko je v Turčiji že bila razglašena verska svoboda, vsaj 30 katoliških albanskih družin, in to celo z dojenčki, zaradi upiranja islamu mučenih in končno konfiniranih v Malo Azijo. Po več letih, ko jih je zaradi nezdravega podnebja in malarije pa tudi pomanjkanja ter šikaniranja verjetno polovica že pomrla, je bilo na intervencijo nekkih diplomatov v Carigradu osvobojenih približno 90 do 100 preživelih. Njihovi potomci živijo sedaj v dveh katoliških župnijah v skopski škofiji. A vseh katoliških Albancev je sedaj verjetno preko 50.000. Vsi drugi so muslimani. Naši katoliški Albanci so vedno živeli v dobrih odnosih s pravoslavni Srbi. Pred II. svetovno vojno pa so mi pripovedovali, da so pod turškim jarmom, dokler so bili vsi skupaj brezpravni tlačani (čifčije), tudi pravoslavni Srbi in muslimanski Albanci živeli v miru in slogi. Skupno trpljenje jih je zbližalo.

(Dalje)

OGORČENJE IN OBŽALOVANJE

Neznane osebe so se v času od sobote na nedeljo vtihotapile v poslopje bivšega malega semenišča v Gorici in stene hodnikov, kjer je sedež slovenske gimnazije-liceja, pomazale z neverjetno prostaškimi, nekulturnimi in za verska čustva skrajno žaljivimi parolami na račun profesorja kateheta p. Marka Rupnika in na samo Mater božjo.

Takšno početje, ki že meji na grdo blasfemijo, goriški slovenski duhovniki globoko obžalujejo, p. Rupniku pa izražamo iskreno in občuteno solidarnost ter mu zagotavljamo polno zaupanje.

Pristojne oblasti pa pozivamo, da dogodek razčistijo in nesramne krivice odkrijejo.

SLOVENSKI GORIŠKI DUHOVNIKI

Misijonska prireditev

Preteklo nedeljo je bil v gosteh v Gorici ansambel Shalom (Mir) iz Ptuj; sestavlja ga skupina osmih godcev in pevcev oz. pevka. Vsi so mladi. Opoldne so sodelovali pri maši pri Sv. Ivanu. Cerkev je bila kar polna, tudi mladine. Bili so namreč njeni gostje. Mladi so se izkazali tudi tako, da so skupini sami pripravili kosilo in večerjo v Alojzijijski. Tokrat sestre v Zavodu sv. Družine niso bile gostiteljice, kot se navadno dogaja.

Popoldne ob 16. uri je ansambel popostril misijonsko srečanje v Katoliškem domu. Ob moderni glasbi je izvajal recital o stiskah sodobnega mladega človeka, ki išče svoj smisel in ga končno najde v Bogu.

Na koncu je sledil bogat srečolov v prid misijonom.

Mladini iz Ptuja naša zahvala za sodelovanje pri maši in za recital v dvorani.

Na letošnji Cecilijanki 21 zborov

V soboto, 18. in nedeljo, 19. novembra, se bo v deželni Avditoriji v Gorici odvijala 31. revija pevskih zborov »Cecilijanka«, ki jo prireja ZSKP. Sodeluje 21 zborov z Goriške, Videmske, Tržaške, Slovenije in Koroške.

V soboto bodo nastopili dekliskl zbor Alenka iz Steverjana, moški »Franc Zgonik« iz Branika, »Lojze Bratuž« iz Gorice, »Fantje izpod Grmade«, Oton Župančič« iz Standreže, moški zbor Štmaver, mešani »Angelo Capello« iz Beljana, »Skala« iz Gabrij, moški »Kralj Matjaž« iz Libuče (Koroška) in mešani zbor Rupa-Peč.

V nedeljo pa so na programu mešani zbor »F. B. Sedej« iz Steverjana, pevska skupina »Sovodenjska dekleta«, mešani zbor »Standrež«, pevska skupina »Stevejans«, dekliskl zbor Devin, mešani »Pod Lipo« iz Špetra, »Novi sv. Anton« iz Trsta, mešani zbor Podgora, »Ciril Silič« iz Vrtojbe, »Mirko Filej« iz Gorice in »Hraste« iz Doberdoba.

V soboto začetek ob 20.30, v nedeljo ob 16. uri.

Lev Detela ob 50.letnici prosvetnega in literarnega ustvarjanja

Predstavitve zadnje knjige »Dunajski valček«. V petek, 17. novembra, bo ob 19. uri v Palace Hotel-u v Gorici Lev Detela predstavil svojo najnovejšo povest »Dunajski valček«. Obenem bo to priložnost za goriško publiko, da se поблиže seznanijo s tem slovenskim literatom od njegovi 50.letnici. Detela je polnih 30 let vrši po-

slanstvo razglasovalca slovenske kulture v evropskem prostoru, saj z Dunaja, kjer prebiva, širi kot prevajalec, pisatelj in esejist svoja dela in dela drugih slovenskih avtorjev zlasti v germanski svet, obenem pa sodeluje kot pisec v raznih literarnih revijah z mednarodno publiko.

Kot zelo plodovit pisatelj pa najde čas, da se redno oglašuje tudi v naših listih, v Sloveniji in na tržaškem radiju.

Skratka Lev Detela pomeni v današnjem času edinstven fenomen v naši kulturni ustvarjalnosti, saj je eden redkih, ki se ves posveča svojem delu in poslanstvu in se preživlja samo s honorarji svojega literarnega dela.

Zato bo njegov prihod med goriške Slovence tudi priložnost, da se temu velikemu sinu našega naroda dostojno oddolžimo za ves neplačan trud, ki ga je v vseh teh letih neutrudno vodil po njegovi jasno začrtani poti.

Srečanje prireja Krožek za kulturna in socialna vprašanja »Anton Gregorčič« - Gorica.

Tolminski puntarji za mir

Tako gnijò na drogih mučeniki... a daleč gori ob zeleni Soči od solz so mokra tla že v vsaki koči. (A. Gradnik)

Letos poteka 275 let, odkar je bilo na goriškem Travniku obglavljenih 11 puntarskih voditeljev, ki so se uprli socialni krivici in nasilju tedanjega časa.

Spomin na ta dogodek pa je še živo prisoten med slovenskim ljudstvom, zlasti še med Tolminci in Goričani, saj jih zgodovina in kraji, kjer so se težki dogodki odvijali in krvavo zaključili, stalno spominjajo in opominjajo na značajnost in neupogljivost slovenskih puntarskih kmetov, ki so se zavedali svojih človeških in socialnih pravic. Goriška pesnica Ljubka Sorli v svojem sonetu »Pogled na goriški grad« lepo ponazoruje še prisoten današnji boj, navezan na preteklost tolminskih puntarjev:

»Raz Travnik čudi se Ignacij sveti: še vedno v vrstah Gradniki, Kobali? Ne bo li konca tej turobni četki?»

Z namenom, da bi poiskali in osvetlili vzroke, ki so privedli do teh tragičnih dogodkov v goriški zgodovini in da bi ob njih razmislili, kako dragocen dar je socialna pravičnost in mirno sožitje med narodi in socialnimi razredi, je Svet slovenskih organizacij svojo letošnjo serijo prireditev in srečanj postavil pod skupen naslov **TOLMINSKI PUNTARJI ZA MIR**. Vrh teh pobud bo praznizvedba opere tržaškega skladatelja Ubalda Vrabca »Tolminski puntarji«. Izvajana bo v Gorici, Trstu in Ljubljani. Prva izvedba bo v goriškem teatru Verdi v četrtek, 23. novembra, naslednja pa v Kulturnem domu v Trstu 4. decembra.

Nekaj o Ubaldu Vrabcu

Komponist Ubaldo Vrabec se je rodil leta 1905 v Trstu v delavski družini (oče čevljar). Glasbo je začel študirati pri Glasbeni Matici v Trstu, violino pri Avgustu Ivančiču, harmonijo in klavir pa pri Vasiliju Mirku. Po požigu Narodnega doma je nadaljeval študije na konservatoriju Verdi v Trstu. Za kompozicijo je bil njegov učitelj Vito Levi. Leta 1929 je emigriral v Argentino, od tam pa leta 1931 v Maribor. Leta 1941 se je vrnil v Trst. Tako v Mariboru kakor pozneje v Trstu je vodil pevske zборе. Za te je — posebno po vojni — napisal lepo število originalnih skladb in harmoniziral številne narod-

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE GORICA
CECILIJANKA 1989
31. revija goriških pevskih zborov
Sodelujejo tudi zbori iz Furlanije-Julijske krajine Koroške in Slovenije
GORICA - DEŽELNI AVDITORIJ
Sobota, 18. novembra, ob 20.30
Nedelja, 19. novembra, ob 16. uri

Radio Trst A
Spored od 19. do 25. novembra 1989
Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 10.00 Mladinski oder: »Lučka na daljnem severu«. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek Slovenec v Italiji. 14.10 »Rosa L.« - kronika o neki revolucionarki. 4. del.
Ponedeljek: 8.10 Iz četrtkovih srečanj: In exilium. 10.10 Koncertni in operni spored. 12.40 Z lanske revije Zveze cerkvenih pevskih zborov v Kulturnem domu v Trstu: mešani zbor Skala iz Gropade. 14.10 Otroški kotichek: »Mojster nikar!« 15.10 Ekologija - danes za boljši jutri. 16.00 Slovenski kvintet trobil. Koncert je priredila Glasbena matica 18. oktobra letos v Kulturnem domu v Trstu. F. S. Finžgar: »Pod svobodnim msoncem«. 41. nad. 17.25 »Mladi val«.
Torek: 9.10 Ljudski motivi. 10.10 Koncertni in operni spored. 12.40 Z lanske revije Zveze cerkvenih pevskih zborov v Kulturnem domu v Trstu: škedenjski mešani zbor. 16.00 Sodobni slovenski skladatelji. 17.10 F. S. Finžgar: »Pod svobodnim soncem«. 42. nad. 17.25 »Mladi val«.
Sreda: 9.30 Ljudski motivi. 10.10 Koncertni in operni spored. 12.00 Spoznavamo svojega otroka. 12.40 Zbori Bedřicha Smetane. 14.10 Otroški kotichek: »Kaj je v ribčevi mreži?« 14.30 Na goriškem valu. 16.00 Črtomir Šiškovč (violina in viola), Rieko Katsumata (alt) in Igor Lazko (klavir) v našem studiu. 17.10 F. S. Finžgar: »Pod svobodnim soncem«. 43. nad. 17.25 »Mladi val«.
Četrtek: 9.00 Južnoameriška folklor. 10.10 Koncertni in operni spored. 12.40 Zbori Bedřicha Smetane. 15.10 Četrtekova srečanja: Jugoslavija 1918-1941. 16.00 Mešani zbori The Philippines Madrigal Singers iz Dilimana. 17.10 F. S. Finžgar: »Pod svobodnim soncem«. 44. nad. 17.25 »Mladi val«.
Petek: 9.00 Folklor jugoslovanskih narodov. 10.10 Koncertni in operni spored. 12.00 Iz filmskega sveta«. 14.10 Otroški kotichek: »Črno na belem«. 14.30 Od Milj do Devina«. 16.00 Glasbena kronika s Hrvaškega. 17.10 F. S. Finžgar: »Por svobodnin soncem«. 45. nad. 17.25 »Mladi val«.
Sobota: 9.30 Valčki in polke. 10.10 Koncert v stolnici v Krmini. Komorni orkester. Camerata Labacensis iz Ljubljane. 11.30 Črnske duhovne pesmi. 14.10 »Tam za goro...« - Oddaja iz Benečije, Rezije in Kanalske doline. 16.00 Sobotno popoldne - zabavno kulturna oddaja. 17.10 Sobotno popoldne (2. del). 18.00 »Rosa L.«. 18.30 Orkestralna glasba.

Šport
Tretja zaporedna zmag za Olympio
Ponovna čista zmaga s 3:0 za naše fante, ki do sedaj v treh prvenstvenih tekmah, in če dodamo še zadnjoprvrstveno tekmo za deželni pokal z Vivilom, že štirikrat zaporedoma niso prepustili niti seta nasprotnikom.
Tokrat je na drugi strani mreže stala ekipa Torriana iz Gradiške, ki v moštvo uvršča tudi Slovence, bivšega valovca Mavricija Černica z Vrha. Na domačih tleh, v prenovljeni telovadnici, ki je delo Marinja, se Torriana sploh ni znašla in razen v prvem setu niso bili kos Goričanom. Olympia je zaigrala eno svojih boljših tekem in njene akcije so se skoraj vedno končale s piko.

OBVESTILA
Naš koledar za leto 1990 je izšel. Dobi se na cerkvenih vratih, na upravi Katol. glasa, v Katoliški knjigarni v Gorici. Cena kot lansko leto 5.000 lir. Koledar je kot vedno v lepih barvnih slikah.
SZSO obvešča, da bo v nedeljo, 19. novembra, ob 17. uri v Finžgarjevem domu na Opčinah ponovitev predstave z diapozitivi o slovenski planinski transverzali.
V Društvu slovenskih izobražencev bo ponedeljek 20. novembra posvečen srečanju z novim koprskim kulturnim društvom ISTRa ter predstavitvi dveh ekoloških filmov Manije Vogrič. Začetek ob 20.30.

ne pesmi za mešani, moški in mladinski zbor ter za ženski kvartet. Za krajšo dobo (eno ali dve sezoni) je v Trstu vodil zbor v Barkovljah, pri Sv. Ivanu, v Bazovici, Proseku in Nabrežini. Najdelj je vodil Komorni zbor, pozneje preimenovan v zbor Gallus, s katerim je dosegel lepa priznanja tudi v italijanskem okviru. Za originalne skladbe za zbor je prejel nagrade v Beogradu, Nišu in Sarajevu. Posebno laskavo priznanje je dobil za koncertno priredbo slovenske ljudske »Polka je ukazana« od skupine 12 glasbenih strokovnjakov najrazličnejših narodnosti (leta 1976). Napisal je tudi nekaj simfoničnih del in prejel leta 1956 priznanje pri konkurzu »Premio Trieste« in leta 1967 tretjo nagrado »Premio Trieste«. Sedaj živi kot upokojenec v Bazovici in le poredkoma napiše kako skladbo za zbor in občasno prisloki pri kakem ansamblu na pomoč kot zborovodja.
S puntarsko tematiko se je prof. Vrabec že večkrat ukvarjal. Leta 1964., in sicer 5. in 6. decembra, je bil izveden njegov Punt. V članku »Moja skladateljska pot« (Zaliv 1988) takole piše o tej skladbi: »O pesmi Punt se mi zdi vredno povedati, da je doživela kar lep razvoj. Punt sem namreč »sestavil« iz dveh sonetov Alojza Gradnika v njegovem ciklusu Tolminskih sonetov. Začenja se pa z »Zvoni od Mengor, Volč, Sv. Lucije-Tolmin in Slap in Selo odgovarja...« Za začetek sem moškemu zboru poveril »poznavanje«, ženskim glasovom pa glavno besedilo. Po koncu druge svetovne vojne sem pa v Trstu to pesem krepko razširil in predelal.»
Uglasbil je še sonet Ljubke Sorlijeve »Na goriškem Travniku«. Z opero Tolminski puntarji se je spoprijel leta 1981.

Sožalje
Dne 7. novembra je nenadoma umrl IVAN KREGAR iz Vrbove pri Ilirski Bistrici v starosti 85 let.
Pokojnikovi ženi, hčerki Nadj in vnučinki Nataši gre moje občutno sožalje.
Vinko Levstik

Pastoralna prenova v koprski škofiji
Škof msgr. Metod Pirih je uradno napovedal, da se bo v letošnjem pastoralnem letu začelo delo za pastoralno prenavo v koprski škofiji. Za pastoralno prenavo g. škof naštevava tri razloge. Prvi razlog je solidarnost z ljubljansko in mariborsko škofijo. V ljubljani so imeli Pastoralni občni zbor, v Mariboru pa poteka Škofijski zbor. Drugi razlog so različna upravna in pastoralna vprašanja, ki terjajo in kličejo po rešitvah: Raste število nevernih in verni odhajajo iz okolišja Cerkev, nemoč in odsotnost staršev in odraslih pri verski vzgoji otrok, odsotnost laikov v življenju Cerkev, upadanje duhovnih poklicev. Tretji razlog za pastoralno prenavo pa je prizadevanje, da krajevna Cerkev postane bolj živa Cerkev. Biti mora pozorna na znamenja časa.
Ko bo načrt prenovave izdelan, bo vsa škofijska skupnost z duhovniki, pastoralnimi delavci in laiki vred z njim seznanjena in povabljenja k dejavnemu sodelovanju.
(Iz Sporočil slov. škofij, št. 10)

Celovška Mohorjeva na knjižnem sejmu
Frankfurtski knjižni sejem, ki vsako leto pritegne veliko število založb in obiskovalcev, je letos pod svoje okrilje sprejel tudi celovško Mohorjevo. Le-ta se je predstavila predvsem z najnovejšimi izdajami, med drugim Ervina Ringla »Die Kärntner Seele« (Koroška duša) in Mirka Bogataja (vodje slov. televizijske in radijske oddaje) »Die Kärntner Slowenen« (Koroški Slovenci).
Založbo sta na sejmu obiskala tudi avstrijska ministra dr. Busek in dr. Hawlicek (ki je celo zaželela v slovenščini »Mnogo sreče«), ki sta na ta način izrazila svojo povezanost Mohorjevi.

Širite „Katoliški glas“

DAROVI
Za Katol. glas: v počastitev spomina pok. Ivana Kregarja Vinko Levstik 100.000; Vida namesto cvetja pok. Gabrijele Kakeš 30.000 lir.
Za Katol. dom: N. N. 100.000 lir.
Ob 6. obletnici smrti Zofije Čotar daruje družina za KG 50.000, za KD 50.000 lir.
Peric-Francčeskini: za Katol. glas 20.000, za Zavod sv. Družine 20.000, v dobre namene 10.000 lir.
Za obnovitev cerkve na Opčinah: Nadja Dolenc-Zerjal v spomin na bratranca Pepija Hollstein 20.000; Ana Jurca-Sosič namesto cvetja na grob Pavle Malalan 20.000; Slava Kalc 50.000; druž. Škerlavaj namesto cvetja na grob Anice Škerlavaj 30.000; Anica Ferluga 20.000; Pepka Škerlavaj namesto cvetja na grob Anice Škerlavaj 20.000 lir.
Za obnovitev cerkve na Ferlugih: Terezka Randi v spomin na Giacomo Bellafontana 20.000; Danila Inamo v spomin na Giacomo Bellafontana 50.000; Angela Ferluga v spomin na Giacomo Bellafontana 50.000; druž. Bellafontana v spomin na očeta Giacomo 50.000; Anica Ferluga 100.000 lir.
Za dela v Marijinem domu v Rojanu: Raffaella Pironi 200.000; Marija Novak 50.000; Rozina Vovk 50.000; F. P. 100.000 lir.

DAROVI
Za Zavod sv. Družine: župljani iz Sovodenj, Standreža in Sv. Ivana ob priložnosti nedelje hvaležnice so dali Bogu hvalevredno zahvalo z velikodušnim darom lepe zelenjave, krompirja in drugih raznih sadov zemlje in njihovega truda. Naj jim Vsemogočni bogato povrne.
KATOLIŠKI GLAS
tednik - uredništvo in uprava: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/533177 - telefax 533177 - poštni tek. račun: 11234499 poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646
Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949
Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Poštn. plačana v gotovini - skupina 11/70% Dovoljenje pokr. poštne uprave iz Gorice
Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo (Società Tipografica Cattolica srl - Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318)
Tiska: Tiskarna Budin v Gorici
Cena posamezne številke: 1000 lir
Letna naročnina: Italija 40.000 lir
inozemstvo 55.000 lir
zračna pošta 85.000 lir
Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpeca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA

ZAHVALA
Prerano nas je zapustil naš skrbni, predragi
dr. VITO ONESTI
Vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin in sočustvovali z nami, se iz srca zahvaljujemo.
Posebna zahvala g. župniku S. Ambrosiju in dr. K. Humarju za tolažilne besede, g. C. Zbogarju in g. R. Dipiazza za somaševanje in pogrebni obred, slovenskemu cerkvenemu pevskeemu zboru, zboroma »Monte Sabotino« in »Fogar« za žalostinke ter prof. Lojzki Bratuž za glasbeno spremljavo.
Iskrena zahvala tudi prijateljem iz »Grajske četrti« za izkazano solidarnost in pomoč v teh težkih trenutkih.
Neutolajljivi starši, družini Onesti in Vogrič
Gorica, 14. novembra 1989

SVET SLOVENSkih ORGANIZACIJ
Ubaldo Vrabec
TOLMINSKI PUNTARJI
opera v treh dejanjih
Libreto: Janez Dolenc
(po zgodovinskih virih in motivih iz del Ivana Preglja; obdobje marec 1713 - april 1714)
koncertna izvedba
GORICA - črtek, 23. novembra - gledališče »Verdi« ob 20.30
LJUBLJANA - nedelja, 26. novembra - Filharmonija ob 19.30
TRST - ponedeljek, 4. decembra - Kulturni dom ob 14.30
Izvajajo: simfonični orkester iz Ljubljane - operni solisti: O. Gracelj, N. Belamarič, J. Kores, J. Reja, I. Sancin, B. Gorinšek, M. Trček, I. Tuskarič, V. Zadavec, M. Vedernjak - moški zbor društva »Consortium musicum«
Dirigent: dr. Mirko Cuderman
Koncert se vključuje v širši kulturni program pod geslom Tolminci za mir